

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i mikrovågsugn.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Lars-Ove Jansson. Uppgifterna är hämtade från räddningsledare, rökdykare, anhöriga till den omkomne, polisens tekniker, hemtjänstens personal, samt besök på plats.

OBJEKTET

Byggnaden är ett 8-våningshus, byggt 19xx. Lägenheterna upplåts med bostadsrätt. Den aktuella lägenheten ligger på 4:de våningen, och består av 5 rum och kök. Den beboddes av en man i 90-årsåldern. Lägenheten är utförd som egen brandcell med betongväggar mot omgivande lägenheter. En brandvarnare fanns monterad i taket i en liten hall. Funktionen var dock dålig eftersom batteriet i brandvarnaren var slut.

HÄNDELSEN

Hemtjänsten gör sitt kvällsbesök hos en ensamstående man. Hon lämnar lägenheten ca. kl. 17.30, för att sedan återkomma till lägenheten ca. kl. 20.30. Hon möts av brandrök från hela lägenheten, men hon försöker att titta in samt ropa på mannen som bor där. Inget svar. Hon stänger dörren och larmar SOS om brand i lägenheten. Vid brandförsvarets ankomst konstateras lägenhetsbrand. Totalt rökfylld lägenhet, man kan ej avgöra var det brinner. Rökdykarna som fått livräddning som uppgift bestämmer sig för att söka i vänstervarv går in och påbörjar sökning. Rökdykarledaren tar en framskjuten placering en bit in i lägenheten och går ner mot golvet. Där mot köket får han syn på mannen som ligger på golvet. Han går in och drar ut honom. Mannen är medvetslös. Han förs till sjukhus med ambulans. Ingen annan person påträffas i lägenheten. Branden är koncentrerad till köket och släcks där av rökdykarna. Sedvanlig ventilering av brandrök efter släckning. Rökdykarna påträffar en mikrovågsugn som brunnit i köket och bär ut den på balkongen.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen är gjord i efterhand. Kontakt har tagits med räddningsledare, rökdykare, polisens tekniker, hemtjänstpersonal, anhöriga till den omkomne, samt besök på plats.

Besök på plats

Lägenheten är tömd på inventarier och möbler. Saneringsföretag har tagit bort köksinredning i köket, men ändå kan man se en hyggelig brandbild på en av väggarna. Största brandskadorna är omkring där mikrovågsugnen har varit placerad, ca. 1.3 meter ovan golvet samt upp mot taket, med en utbredning på ca. 1.5-2 meter. I övrigt har tak och väggar tvättats så någon bedömning av rök och sotskador får hänvisas till polisteknikers rapport, samt uppgifter från Brandpersonal.

Uppgifter från räddningsledare samt rökdykare

Lägenheten helt rökfylld. Deras uppgifter är livräddning, då de fått reda på genom hemtjänstens personal att en äldre man bor i lägenheten. Man beslutar sig för att sökning skall gå från rum till rum enligt metoden vänstervarv. Rökdykarledaren som har masken på går också in en liten bit i hallen, samt lägger sig ner på golvet. Han tittar mot köket och ser mannen ligga på golvet. Han kryper bort till mannen och drar honom med sig ut till trapphuset. Han omhändertas av ambulanspersonal för vidare vård samt transport till sjukhus. Mannen är medvetslös. Rökdykarledaren uppger att han ser att det brinner någonstans i köksinredningen, ungefär där mikrovågsugnen var placerad. Räddningsledaren uppger att brandskadorna är i och omkring där mikrovågsugnen varit placerad i köket. Rökdykarna har efter släckning burit ut mikrovågsugnen på balkongen. Brandpersonalen noterar att det finns

en brandvarnare i taket på en liten hall. Den har ej varit aktiverad, förmodligen dåligt batteri.

Polisens tekniker

Efter besök på polishuset och studier av den aktuella mikrovågsugnen kan följande utläsas. Ugnen är mycket bränd inuti, så pass att glasskivan är blåanlöpt. Brandskadorna ser ut att vara större på insidan än utanför, dock har hela ugnen brandskador. Ugnen är av märket X (identifierat märke).

Hemtjänstpersonal

Består av en kvinna som regelbundet brukar tillse mannen i hans lägenhet. Hon uppger att mannen senaste veckorna varit något förvirrad. Mannen brukar använda mikrovågsugnen för att värma mat.

Anhöriga till den omkomne

Av en händelse får jag reda på att mannen avlidit efter en vecka på sjukhuset. Anhöriga har talat med mannen som var relativt redig efter några dagar på sjukhuset. Han skulle flyttas från intensivvården till vårdavdelning då han plötsligt avlider. Han uppger innan dödsfallet om händelse med branden, att han ligger på golvet och ser att det brinner i köket upp mot taket. Obekräftade uppgifter att mannen dör av hjärtinfarkt.

SLUTSATSER

Branden har sannolikt startat i mikrovågsugnen med tanke på brandbilden i köket samt skadorna på ugnen. Mannen har förmodligen satt på ugnen på full effekt samt lång tid av misstag eller för att värma mat.

SPRIDNINGSRISK

Brandspridningsrisk samt rökspridning till hela lägenheten i första hand, samt därefter utan släckningsinsats även till ovanliggande lägenheter via fönster. Även rökspridning till trapphuset föreligger.

ERFARENHETER

Kan mikrovågsugnar vålla brand i sig själva? Kan man av misstag slå på full effekt samt så lång tid att mikron blir så varm att det uppstår brand i den? Brandvarnaren är ur funktion. Batteriet förmodligen slut.

FÖRSLAG

Här borde kontakt tas med tillverkaren av mikrovågsugnen, som sedan ombesörjer information om brandfaran med ugnarna om de handhas på fel sätt. Tillverkarna borde även se till att ombesörja åtgärder så att inte skulle vara möjligt att överhetta ugnen. Hemtjänstens roll är stor då det gäller brandskyddet i bostadslägenheter som de besöker. En checklista på brandskyddet borde finnas till hands för deras del. I det här fallet kunde ifall brandvarnaren tjuvit, ha påkallat grannars uppmärksamhet. Ändå bättre om brandvarnaren varit ansluten till en klocka i trapphuset.

ÅTGÄRDER

Besök på varuhuset Y som säljer mikrovågsugnar med märke X. För tillfället var dessa slutsålda. Det fanns heller inte någon bruksanvisning att tillgå. Vid pratstund med personal framgår att de allra flesta mikrovågsugnar fungerar på ett liknande sätt. Oftast är effekten 900 Watt samt tidsinställning upp till 90 minuter. Är det så att ugnen är dåligt rengjord, ex-vis lite fett kvar på glasskivan, så koncentreras all effekt på en punkt, med följd att det blir så pass varmt att brand kan uppstå. Det finns ingen varning för detta i bruksanvisningarna. Ingen kontakt har tagits med tillverkaren.